

Kamer der Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1958.

18 juli 1958.

WETSONTWERP

tot wijziging van zekere bepalingen van de wet van 5 juli 1957 op de dienstplicht, betreffende de vrijwillige dienstnemingen en wederdienstnemingen, met het oog op de vermindering van de actieve diensttermijn, opgelegd aan de dienstplichtigen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN (1), UITGEBRACHT DOOR DE HEER VAN DEN EYNDE.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Uw Commissie heeft op 16 juli 1958 een grondig onderzoek gewijd aan dit wetsontwerp.

Voor de aanvang van de algemene bespreking, heeft een commissielid een dubbele prejudiciële vraag gesteld : hij heeft de bijeenroeping gevraagd van de verenigde Commissies voor de Binnenlandse Zaken en voor de Landsverdediging of ten minste de noodzakelijkheid beklemtoond om het wetsontwerp voor advies aan de Commissie voor de Landsverdediging over te zenden.

Gezien het door de Voorzitter geopperde bezwaar dat de verenigde commissies door het feit dat sommige parlementsleden lid zijn van de beide commissies een

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer du Bus de Warnaffe.

A. — Leden : de heren Bynens, Decker, Devos, Kiebooms, Kofferschläger, Lefèvre, Saint-Remy, Strel, Van Acker (B.), Van den Eynde, Van Elslande, Verroken. — Bracops, De Cooman, Demets, De Pauw, Harmegnies, Spinoy, Tielmans, Toubeau, Van Clempout. — Cooremans, Piron.

B. — Plaatsvervangende leden : de heren Barbé, Dethache, Eneman, Posson, Vandenhende, Verboven. — Denis, Detiège, Diriken, Messinne, Terwagne. — Cornet.

Zie :

12 (B. Z. 1958) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1958.

18 JUILLET 1958.

PROJET DE LOI

modifiant certaines dispositions de la loi du 5 juillet 1957 sur la milice, le recrutement et les obligations de service, relatives aux engagements et renagements volontaires en vue de la réduction du terme du service actif imposé aux miliciens.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR (1)
PAR M. VAN DEN EYNDE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a consacré un examen approfondi au présent projet de loi le 16 juillet 1958.

Avant d'aborder la discussion générale, un commissaire a posé une double question préjudiciale : il a demandé de convoquer les Commissions réunies de l'Intérieur et de la Défense nationale ou, du moins, de renvoyer le projet pour avis à la Commission de la Défense Nationale.

Le Président ayant fait observer que certains parlementaires font partie des deux commissions, ce qui pourrait entraîner un renversement de la majorité au sein des com-

(1) Composition de la Commission :
Président : M. du Bus de Warnaffe.

A. — Membres : MM. Bynens, Decker, Devos, Kiebooms, Kofferschläger, Lefèvre, Saint-Remy, Strel, Van Acker (B.), Van den Eynde, Van Elslande, Verroken. — Bracops, De Cooman, Demets, De Pauw, Harmegnies, Spinoy, Tielmans, Toubeau, Van Clempout. — Cooremans, Piron.

B. — Membres suppléants : MM. Barbé, Dethache, Eneman, Posson, Vandenhende, Verboven. — Denis, Detiège, Diriken, Messinne, Terwagne. — Cornet.

Voir :

12 (S. E. 1958) :

— N° 1 : Projet de loi.

verschuiving van meerderheid en oppositie tot gevolg zouden kunnen hebben, heeft het lid zijn eerste voorstel ingetrokken. Doch hij drong aan voor het inwinnen van het advies van de Commissie voor de Landsverdediging, en werd hierin bijgevalлен door verscheidene collega's.

De argumenten die deze commissieleden deden gelden waren de volgende: het ontwerp luidt in feite de door de Regering aangekondigde nieuwe militaire politiek in. Dit is onbetwistbaar; het bewijs hiervan ligt in de aanhef van de memorie van toelichting: «Overeenkomenstig de verklaring die de Regering afgelegd heeft in de Kamer, is zij voornemens de herinrichting van het leger door te zetten». Het ontwerp voorziet het toekennen van een afscheidspremie voor vrijwilligers; dit is een der instrumenten die de Regering uitgekozen heeft om haar doeleinden te verwezenlijken. De Regering is dus verplicht uitleg te verschaffen nopens de door haar beoogde politiek. Deze uiteenzetting kan niet anders dan in de schoot van de Commissie voor de Landsverdediging plaats hebben. Een lid deed opmerken dat artikel 2 van het ontwerp een nieuwe bevoegdheid verleent aan de Minister van Landsverdediging, hetgeen een reden te meer zou zijn om het advies van de desbetreffende commissie in te winnen.

Tegen deze argumentatie voerden andere commissieleden aan dat de wet van 5 juli 1957 tot wijziging van de dienstplichtwet van 18 juni 1951 grondige hervormingen op militair gebied ingevoerd hadden, zoals de splitsing van het contingent in een gewoon en in een speciaal contingent en de invoering van de vrouwelijke militaire dienst, en dat de toenmalige Regering het nochtans niet nodig geacht heeft om het advies van de Commissie voor de Landsverdediging in te winnen. Die Regering heeft het eveneens niet nodig geoordeeld, wanneer de reorganisatie van het leger ter sprake kwam, de gemengde militaire commissie te raadplegen.

In zijn antwoord herinnerde de Minister van Binnenlandse Zaken eraan dat de militiewetgeving steeds tot de bevoegdheid van de Commissie voor Binnenlandse Zaken heeft behoord, en dat er geen enkele reden bestond om van dit beginsel af te wijken.

De Minister van Landsverdediging verklaarde dat hij de bestaande economie van de militiewet wil respecteren. Zo de in voege zijnde teksten hem misschien toelieten het doel dat hij nastreeft zonder wetsontwerp te verwezenlijken, heeft hij er nochtans de voorkeur aan gegeven het Parlement te raadplegen, om de redenen die hij hierna in de algemene besprekking zal uiteenzetten. De militaire politiek die hij van zins is te voeren, zal hij, na overleg met de legerstaf, uiteenzetten wanneer hij aan het Parlement de nodige kredieten zal vragen, dit zal in de Commissie voor de Landsverdediging gebeuren wanneer er de Begroting van het betrokken ministerie, ter sprake zal komen.

Het voorstel om het wetsontwerp voor advies naar de Commissie voor de Landsverdediging te verwijzen, is met 12 tegen 11 stemmen verworpen.

Een lid betreerde dat het wetsontwerp, wegens voor-gewende hoogdringendheid, aan de Raad van State niet werd voorgelegd.

Algemene besprekking.

De Minister van Landsverdediging heeft een uiteenzetting gegeven van het wetsontwerp. Hij heeft vooreerst de redenen opgesomd waarom hij het nodig heeft geacht aan het Parlement, een wijziging van de artikelen 66 en 79 van de militiewet voor te stellen.

Wat betreft artikel 1 van het ontwerp dat artikel 66, § 1, tweede lid van de gecoördineerde dienstplichtwetten wijzigt, heeft de Minister verklaard dat deze tekst vervangen werd om hem in overeenstemming te brengen

missions réunies, l'auteur retira sa première proposition. Toutefois, il insista pour que l'avis de la Commission de la Défense Nationale soit demandé. Plusieurs membres l'appuyèrent.

Ces commissaires ont invoqué les arguments suivants : le projet constitue en réalité la première étape de la nouvelle politique militaire annoncée par le Gouvernement. Ceci est incontestable; nous en trouvons la preuve dans la première phrase de l'Exposé des Motifs: «Conformément à la déclaration qu'il a faite aux Chambres, le Gouvernement entend poursuivre la réorganisation de l'armée». Le projet prévoit l'octroi d'une prime de licenciement aux volontaires; ceci constitue un des moyens choisis par le Gouvernement pour atteindre ses objectifs. Le Gouvernement doit donc s'expliquer sur la politique qu'il entend pratiquer. Cet exposé ne peut se faire qu'au sein de la Commission de la Défense nationale. Un membre fit observer que l'article 2 du projet accorde une compétence nouvelle au Ministre de la Défense Nationale, raison de plus pour demander l'avis de la commission en question.

Contre cette argumentation, d'autres commissaires ont fait valoir que la loi du 5 juillet 1957 modifiant la loi du 18 juin 1951 sur la milice, le recrutement et les obligations de service, avait modifié de façon approfondie l'organisation de l'armée, notamment par le dédoublement du contingent en un contingent ordinaire et un contingent spécial, ainsi que par l'introduction du service militaire féminin, sans que le Gouvernement de l'époque ait jugé nécessaire de solliciter l'avis de la Commission de la Défense Nationale. Il n'a non plus cru devoir consulter la Commission militaire mixte, lorsque fut examinée la question de la réorganisation de l'armée.

Dans sa réponse, le Ministre de l'Intérieur rappelle que la législation en matière de milice a toujours relevé de la compétence de la Commission de l'Intérieur et qu'il n'y a aucune raison de déroger à ce principe.

Le Ministre de la Défense Nationale déclare qu'il entend respecter l'économie actuelle de la loi sur la milice, le recrutement et les obligations de service. Si les textes en vigueur lui permettent peut-être de réaliser l'objectif poursuivi sans projet de loi, il a cependant préféré consulter le Parlement pour les motifs qu'il exposera au cours de la discussion générale. Après consultation de l'état-major, il exposera la politique militaire qu'il entend poursuivre, lorsqu'il demandera au Parlement les crédits nécessaires. Il le fera à la Commission de la Défense Nationale lors de l'examen du budget du Ministère.

La proposition tendant à renvoyer le projet de loi pour avis de la Commission de la Défense Nationale est rejetée par 12 voix contre 11.

Un membre regrette que le projet ait été soustrait à l'avis du Conseil d'Etat en raison d'une prétendue urgence.

Discussion générale.

Le Ministre de la Défense Nationale a fait un exposé du projet. Il a cité tout d'abord les raisons qui l'ont incité à proposer au Parlement une modification aux articles 66 et 79 de la loi sur la milice, le recrutement et les obligations de service.

En ce qui concerne l'article premier du projet, modifiant l'article 66, § 1er, deuxième alinéa des lois coordonnées sur la milice, le recrutement et les obligations de service, le Ministre déclare que ce texte a été remplacé en vue de

met de bestaande tendenz naar de vermindering van de actieve diensttijd. In het derde lid van artikel 1 gaat daarenboven de Koning een duidelijk omschreven verbintenis aan jegens het Parlement.

De behoeften der strijdkrachten zullen door vrijwillige dienstnemingen en wederdienstnemingen aangevuld worden, hetgeen betekent dat de Regering de formele verbintenis aangaat in geen geval een vermindering van de diensttijd in te voeren die een verzwakking van ons militair potentiel tot gevolg zou hebben; hierdoor wil de Regering het bewijs leveren, dat zij vastbesloten is onze internationale militaire verbintenissen na te leuen.

In verband met artikel 2 van het ontwerp, dat een nieuwe § aan artikel 79 van de gecoördineerde militiewetten toevoegt, verklaart de Minister dat hij van oordeel is geweest dat het toekennen van een afscheidspremie niet kan begrepen worden in de bevoegdheid die door bewust artikel aan de Koning verleend wordt inzake de voorwaarden waaronder dienstneming en wederdienstneming kan aangegaan en verbroken worden.

Over de grond van de zaak deed de Minister opmerken, dat in ons land de aanwerving van vrijwilligers steeds op moeilijkheden heeft gestuit, zodat op dit gebied naar een nieuwe formule moet uitgezien worden. Het komt er dus op aan de integratie van de vrijwilligers in het burgerlijk leven te vergemakkelijken, na hun een op een burgerlijke reçeping afgestemde vorming te hebben gegeven.

Enkele leden zijn in de algemene besprekking tussen gekomen. Een lid is de mening toegedaan dat het ontwerp gans nutteloos is, daar de bestaande wetten aan de Regering de macht verlenen om zijn objectieven te verwezenlijken. Wat betreft artikel 2 meent hij nochtans dat de bevoegdheid om een premie te verlenen aan de Koning en niet aan de Minister van Landsverdediging moet gegeven worden. Hij acht de recruterung van de vrijwilligers zeer aleatoir en vraagt aan de Minister op welke wijze het wedden- en vergoedingsregiem van de vrijwilligers met het stelsel van de sociale zekerheid zal kunnen verzoend worden. Hij brengt ook kritiek uit over de bedoeling van de Regering om aan de vrijwilligers prioriteit voor de openbare betrekkingen te verlenen. Deze maatregel zou de goede werking van de openbare besturen kunnen belemmeren.

Een ander lid oefent een felle kritiek uit over de tekst van het wetsontwerp; hij aarzelt niet hem als gebrekkig te bestempelen.

a) *art. 1. — 2^e lid.* : zelfde commissielid wijst erop dat het eerste lid van het bestaande artikel 66 § 1 : « Voor de dienstplichtigen, die in het normaal contingent zijn opgenomen, bedraagt de werkelijke diensttermijn 2 jaar. », behouden blijft, en dus in tegenstrijdigheid is met de nieuwe door de Regering voorgestelde beschikkingen. De Regering schept aldus een toestand van onzekerheid, daar zij aan de ene kant beweert de diensttermijn binnen korte tijd op 12 maanden te willen herleiden, terwijl ze anderzijds de diensttijd principieel op een duur van 2 jaar behoudt. Op het stuk van de aanwerving der vrijwilligers herinnert het lid eraan dat de aanwerving in ons land nooit een zeker peil heeft overschreden. Dit verschijnsel is te wijten aan een bepaalde ideologie. Hij neemt met genoegen akte van de verklaring van de Minister volgens welke de aanwerving de vermindering van de diensttermijn zal voorafgaan, en hij vraagt in dit verband of deze vermindering ineens of trapsgewijze zal geschieden. Sprekend namens de socialistische oppositie, verklaart hij met klem dat deze het vraagstuk van de diensttijd niet zal politiseren en in geen enkel geval de Regering er zal toe brengen haar toevlucht te nemen tot uiterste maatregelen. Hij beweert dat de voorgestelde wetsbeschikking absoluut nutteloos was en minder soepel en eerlijk dan de bestaande bepaling.

sa mise en concordance avec la tendance actuelle vers une réduction du temps de service actif. En outre, au troisième alinéa de l'article premier, le Roi prend, à l'égard du Parlement, un engagement formel.

Il sera supplié aux besoins des forces armées par des engagements et des renagements de volontaires, ce qui signifie que le Gouvernement prend l'engagement formel de ne procéder en aucun cas à une réduction du temps de service qui puisse entraîner un affaiblissement de notre potentiel militaire, voulant ainsi prouver qu'il est bien décidé à respecter nos engagements militaires internationaux.

Au sujet de l'article 2 du projet, qui tend à ajouter un paragraphe nouveau à l'article 79 des lois coordonnées sur la milice, le recrutement et les obligations de service, le Ministre estime que l'octroi d'une prime de licenciement ne pouvait figurer parmi les attributions que cet article confère au Roi en ce qui concerne les conditions dans lesquelles les engagements et les renagements peuvent être admis et résiliés.

Quant au fond, le Ministre fait observer que dans notre pays le recrutement de volontaires s'est toujours heurté à des difficultés, de sorte qu'il a fallu rechercher une nouvelle formule. Il importe dès lors de faciliter la réintégration des volontaires dans la vie civile, après leur avoir donné une formation orientée sur une vocation civile.

Plusieurs commissaires sont intervenus dans la discussion générale. Un membre estime le projet complètement inutile, étant donné que les lois en vigueur permettent au Gouvernement de réaliser ses objectifs. En ce qui concerne l'article 2, il est d'avis cependant que la compétence en matière d'octroi d'une prime appartient au Roi, et non au Ministre de la Défense Nationale. Selon lui, le recrutement des volontaires est aléatoire, et il demande au Ministre comment pourra être concilié le régime des rémunérations et des indemnités des volontaires avec celui de la sécurité sociale. Il critique également l'intention du Gouvernement d'accorder aux volontaires la priorité pour les emplois publics. Cette mesure pourrait entraver le bon fonctionnement des administrations publiques.

Un autre commissaire critique vivement le texte du projet de loi, qu'il n'hésite pas à qualifier de défectueux :

a) *art. 1e. — 2e alinéa* : le même commissaire fait observer que le premier alinéa de l'ancien article 66, § 1er : « Le terme du service actif imposé aux miliciens compris dans le contingent normal est de deux ans » est maintenu, alors qu'il est en contradiction avec les nouvelles dispositions proposées par le Gouvernement. Celui-ci crée ainsi un climat d'incertitude en affirmant, d'une part, qu'il entend réduire à bref délai le temps de service à 12 mois, tout en maintenant, d'autre part, en principe, un temps de service de 2 ans. En ce qui concerne le recrutement des volontaires, le commissaire rappelle que, dans notre pays, celui-ci n'a jamais dépassé un certain niveau. Ce phénomène résulte d'une certaine idéologie. Il se félicite de la déclaration du Ministre suivant laquelle le recrutement précédent la réduction du temps de service, et il demande si cette réduction se fera en une fois ou par étapes. Parlant au nom de l'opposition socialiste, il déclare formellement que celle-ci ne politisera pas le problème du temps de service et qu'en aucun cas elle ne forcera le Gouvernement à recourir à des mesures extrêmes. Il prétend que la disposition de loi proposée est complètement inutile et moins souple et honnête que la disposition existante.

b) *Art. 1. — 3e lid*: Zelfde Commissielid constateert dat dit artikel onder de vorm van een wens is opgesteld. Het betekent dat de Regering de wil te kennen geeft om de diensttijd te verkorten doch tevens erkent dat de middelen hiertoe nog ontbreken. Het procédé is ongewoon.

c) *Art. 1. — 4e lid*: Zelfde Commissielid constateert verder dat op dit stuk de Regering haar inzicht om de diensttijd van de candidaat-reserve-officieren insgelijks te verminderen niet verwezenlijkt.

d) *Art. 2.*: Zelfde Commissielid verklaart dat het toe kennen van de bevoegdheid aan de Minister van Landsverdediging van het verlenen van een premie niet overeenstemt met een gezonde wetgevende techniek. Het verlenen van een premie immers is een gewichtig bestanddeel van de aanwerving. Het zou dus meer in overeenstemming zijn met onze grondwettelijke beginselen deze bevoegdheid aan de Koning te verlenen. Voor het overige is het lid de mening toegedaan dat deze bepaling niet op haar plaats is in de militiewet, doch integendeel het voorwerp van een speciale wet zou moeten uitmaken. Hij beroept zich op zekere precedenten terzake o. m. de wet van 1951 die maandelijkse vergoedingen aan de militieplichtigen heeft toegekend en de wet waarbij een premie aan de hulppiloten van de luchtmacht wordt verleend.

Handelend over de grond van de zaak, kondigt het lid aan dat de socialistische oppositie volledig gekant is tegen het principe van artikel 2 omdat het de weg opent naar de oprichting van een beroepsleger. Deze politiek is niet in overeenstemming met de Belgische militaire tradities noch met de door de NATO gevoerde politiek. Hij wijst erop dat het machtigste land van de NATO, de Verenigde Staten, een militieleger heeft en dat ook het land met de diepste militaire traditie, de Duitse Bondsrepubliek, ook over een militieleger beschikt. Hij verklaart verder dat een specialistenleger niet moet samenvallen met een beroepsleger; in de Verenigde Staten bijvoorbeeld omvatten zeer gespecialiseerde korpsen een groter aantal militianen dan beroepssoldaten. Een demokratisch land moet trouwens op een militieleger gesteund blijven.

Het lid wijst op een ander gevaar van de door de regering aangekondigde maatregel. De aanwerving van de vrijwilligers zal aanzienlijke lasten veroorzaken. Daar een land als België noodzakelijk een beperkte begroting van landsverdediging heeft, zullen deze verhoogde lasten noodgedwongen met zich brengen dat de uitgaven voor de modernisering van de uitrusting zullen verminderd moeten worden. Aldus zal de regering juist het tegenovergestelde bereiken van wat zij nastreeft.

Hetzelfde lid acht ook dat het toekennen van een premie van 100.000 frank immoreel is, daar het als een lokaas zal werken op de minstbegoede klassen. Deze handelwijze bewijst trouwens de moeilijkheid om vrijwilligers aan te werven.

Ten slotte wijst het lid op de enorme moeilijkheden die zullen gepaard gaan met de technische vorming van deze vrijwilligers, die overigens aan voorafgaandelijke studievoorraarden zullen moeten voldaan hebben, en de dito moeilijkheden die zullen oprijzen met de jaarlijkse inschakeling in het burgerleven van ettelijke duizenden vrijwilligers.

Een ander lid heeft de Minister ondervraagd nopens zijn bedoelingen inzake de technische vorming van de vrijwilligers. Hij wijst erop dat het stelsel dat uitgedacht was om de militieplichtigen een zekere vorming te geven wanneer zij 24 maanden diensttijd moesten volbrengen een mislukking is geweest. Hij vraagt of de nodige leerkrachten en de nodige lokalen voor deze vorming in Duitsland voor-

b) *art. 1^r. — 3me alinéa*: Le même commissaire constate que ce texte est rédigé sous la forme d'un vœu. Cette disposition signifie que le Gouvernement, tout en exprimant sa volonté de réduire le temps de service, reconnaît en même temps que les moyens nécessaires à cette fin font encore défaut. C'est là un procédé inhabituel.

c) *art. 1^r, 4me alinéa*. — Le même commissaire constate ensuite qu'à cet égard le Gouvernement ne réalise pas son intention de réduire également le temps de service des candidats officiers de réserve.

d) *art. 2.* — Le même commissaire déclare qu'il n'est pas d'une saine technique législative de conférer au Ministre de la Défense Nationale la faculté d'accorder une prime. L'octroi d'une prime constitue, en effet, un élément important du recrutement. Il serait donc plus conforme à nos principes constitutionnels de conférer cette faculté au Roi. Au demeurant, le commissaire est d'avis que cette disposition ne devrait pas figurer dans la loi sur la milice, le recrutement et les obligations de service, mais qu'elle devrait au contraire faire l'objet d'une loi spéciale. Il invoque certains précédents, notamment la loi de 1951, qui accorde des indemnités mensuelles aux miliciens et la loi accordant une prime aux pilotes auxiliaires de la Force Aérienne.

En ce qui concerne le fond du problème, le commissaire annonce que l'opposition socialiste est nettement hostile au principe établi par l'article 2, parce qu'il ouvre la voie à la création d'une armée de métier. Cette politique n'est pas conforme aux traditions militaires belges, ni à la politique du NATO. Il souligne que le partenaire le plus puissant du NATO, notamment les Etats-Unis, dispose d'une armée de milice et que le pays ayant la tradition militaire la plus forte, à savoir la République fédérale d'Allemagne, a également une armée de milice. Il déclare en outre qu'une armée de spécialistes ne correspond pas nécessairement à une armée de métier; l'armée des Etats-Unis, par exemple, compte un grand nombre de corps spécialisés où la proportion des miliciens est plus forte que celle des soldats de métier. Un pays démocratique doit d'ailleurs s'appuyer sur une armée de milice.

La mesure annoncée par le Gouvernement comporte d'ailleurs un autre danger. Le recrutement des volontaires entraînera des charges considérables. Le budget de la défense nationale étant nécessairement limité dans un pays comme la Belgique, ces nouvelles charges imposeront une restriction des dépenses pour la modernisation de l'équipement. Le Gouvernement atteindra donc exactement le but opposé à celui qu'il s'est assigné.

Le même membre aussi qualifie d'immoral l'octroi d'une prime de 100.000 francs, cette prime constituant un appât pour les classes modestes. Cette façon de procéder prouve d'ailleurs qu'il est difficile de recruter des volontaires.

Enfin, ce commissaire attire l'attention sur les difficultés qu'entraînera la formation technique de ces volontaires, qui devront en outre remplir certaines conditions préalables en matière d'études, et le retour annuel à la vie civile de plusieurs milliers de volontaires.

Un autre commissaire demande au Ministre ce qu'il envisage pour la formation technique des volontaires. Il signale que le système élaboré en vue de procurer aux miliciens une certaine formation à l'époque où ils étaient encore astreints à 24 mois de service, s'est soldé par un échec. Il demande si en Allemagne l'on dispose des professeurs et des locaux nécessaires à cette formation. En

handen zijn. Hij informeert eveneens naar het financieringsplan van de regering ten opzichte van de door haar aangekondigde politiek.

Een ander lid heeft tenslotte een paar preciese vragen aan de Minister gesteld. Na zijn ongerustheid te hebben laten blijken over de aanwerving van vrijwilligers, die in het verleden steeds weinig bijval genoten heeft, vraagt hij aan de Minister wanneer de regering van zins is de diensttijd op 12 maanden te brengen; of deze vermindering zal gebeuren na de aanwerving der vrijwilligers; of zij ineens of trapsgewijze zal geschieden. Hij vraagt ook aan de Minister of de vrijwilligers dienstnemingen zullen mogen cumuleren, met het gevolg dat zij ook de premies zouden cumuleren. Hij vraagt verder welke de toestand zal zijn van de vrijwilligers ten opzichte van de sociale zekerheid. Tenslotte vraagt hij welke de vermoedelijke duur van de dienstnemingen en wederdienstnemingen zal zijn en welke het financieringsplan is van de regering.

Ten slotte stelde een lid de vraag welke reactie het invoeren van de premie van 100.000 frank zal uitlokken bij de thans in dienst zijnde vrijwilligers en beroepsmilitairen.

* * *

In zijn antwoord heeft de Minister herhaald dat hij de bestaande structuur van de militiewetgeving wil eerbiedigen en de globale omvang van de huidige effectieven behouden. Hij legt er nogmaals de nadruk op dat hij eerst met de legerstaaf moet kunnen beraadslagen alvorens de hoofdlijnen van zijn militaire politiek te kunnen vastleggen.

Hij wijst er verder op dat hij in zijn zending beperkt is door de militiewet, door de wet op het contingent en door de kredieten die op de begroting van het dienstjaar 1958 uitgetrokken werden en die welke op de begroting van het volgend dienstjaar zullen uitgetrokken worden.

Indien hij het principe van de diensttijd van 2 jaar in de wet heeft behouden, dan is de reden hiervoor te vinden in het feit dat hij de bestaande structuur van de militiewetten heeft willen eerbiedigen en dat hij gezien de internationale toestand in de militiewet de nodige soepelheid heeft willen bewaren. Doch gezien de onloochenbare tendens naar de vermindering van de diensttijd heeft hij een nieuwe bepaling moeten voorstellen, waarbij de klassen met onbepaald verlof kunnen naar huis gezonden worden vanaf het verstrijken van de 12^e dienstmaand. De Minister schetst dan de toestand zoals hij zich heden voordoet. Het blijkt dat de traditionele middelen met de dag minder efficiënt worden. Hij constateert dat de diensttijd voor de militieplichtigen enerzijds te lang is, omdat zij geen gespecialiseerde opleiding genieten, en anderzijds te kort om deze gespecialiseerde vorming mogelijk te maken. Wat de huidige toestand van de beroepsvrijwilligers betreft, is het paradoxaal te constateren dat het juist de beroepsvrijwilligers zijn die het minst vertegenwoordigd zijn in de strijdkrachten en het minst geschikt om de eigenlijke militaire taken te vervullen. In ons leger zijn de beroepsmilitairen meestal aan hulpdiensten verbonden. 60 % van de beroeps-vrijwilligers verblijven in België en slechts 40 % in Duitsland. Deze toestand heeft voor gevolg dat de militaire inspanningen van België niet rendabel zijn, daar de financiering van een diensttijd van 15 maanden voor de dienstplichtigen en het onderhoud van 46.000 beroepsvrijwilligers niet volstaan om ons leger op een modern peil in te richten.

Het is dus een noodzakelijkheid geworden aan onze officieren en soldaten een meer technische, gespecialiseerde vorming te geven. Het voeren van deze politiek is niet mogelijk met de traditionele middelen. Het is daarom dat de regering de formule heeft uitgekozen van de dienstneming van de vrijwilligers op korte of half-lange termijn.

outre, il voudrait connaître le plan de financement de la politique que le Gouvernement entend pratiquer.

Enfin, un autre membre pose au Ministre quelques questions précises. Après avoir exprimé son inquiétude au sujet du recrutement de volontaires, — système qui a toujours rencontré peu de succès par le passé, — il demande au Ministre à quel moment précis le Gouvernement se propose de réduire à 12 mois le temps de service; si cette réduction se fera après le recrutement des volontaires ou si elle se fera en une fois ou bien par étapes. Il aimerait également savoir si les volontaires pourront cumuler les engagements, de sorte qu'ils cumuleront également les primes. Ensuite, il demande quelle sera la situation de ces volontaires à l'égard de la sécurité sociale. Et, enfin, il s'enquiert de la durée probable des engagements et renouvellements, ainsi que du plan de financement établi par le Gouvernement.

Enfin un membre demande quelle sera la réaction de l'instauration d'une prime de 100.000 francs chez les volontaires et militaires de carrière actuellement en service !

* * *

Dans sa réponse, M. le Ministre répète qu'il entend respecter la structure existante des lois sur la milice, et maintenir les effectifs à leur niveau global actuel. Il rappelle qu'il doit pouvoir consulter l'état-major avant de pouvoir fixer les grandes lignes de sa politique militaire.

En outre, il souligne que sa mission est limitée par la loi sur la milice, la loi sur le contingent et les crédits inscrits au budget de 1958 et à inscrire au budget de l'exercice suivant.

S'il a maintenu dans la loi le principe du temps de service de deux ans, la raison en est qu'il entend respecter la structure actuelle des lois sur la milice, le recrutement et les obligations de service et laisser à la loi sur la milice une certaine souplesse en raison de la situation internationale. Toutefois, étant donné la tendance incontestable vers une réduction du temps de service, il a dû proposer une nouvelle disposition, devant permettre de renvoyer les classes dans leurs foyers, en congé illimité, dès l'expiration du 12e mois de service. Le Ministre donne ensuite un aperçu de la situation actuelle. Il semble que les armes traditionnelles deviennent de jour en jour moins efficaces. Il constate, d'une part, que la durée du temps de service est trop longue pour les miliciens, parce que ceux-ci ne reçoivent pas de formation spécialisée, et d'autre part que ce temps est trop court pour permettre cette formation spécialisée. Quant à la situation actuelle des volontaires de carrière, il est paradoxal de constater que ce sont précisément les volontaires de carrière qui sont le moins représentés dans les forces armées et les moins aptes à remplir les missions militaires proprement dites. Dans notre armée, les militaires de carrière sont généralement affectés à des services auxiliaires. 60 % des volontaires de carrière se trouvent en Belgique, 40 % seulement en Allemagne. En raison de cette situation, les efforts militaires de la Belgique ne sont pas rentables, puisque le financement d'un temps de service de 15 mois pour les miliciens et l'entretien de 46.000 volontaires de carrière ne suffit pas pour organiser notre armée à un niveau moderne.

Il est donc nécessaire de donner à nos officiers et soldats une formation plus technique et spécialisée. Une telle politique ne peut être pratiquée en recourant aux moyens traditionnels. C'est pour cette raison que le Gouvernement a choisi la formule de l'engagement de volontaires à court ou à moyen terme. Il cite l'exemple de la force aérienne,

Hij wijst op het voorbeeld van de luchtmacht die uit 3/4 beroeps vrijwilligers bestaat tegen 1/4 dienstplichtigen en van de zeevaart die uit 2/3 beroeps vrijwilligers en 1/3 militiaman bestaat. Deze politiek wordt ook in het buitenland gevoerd; de Minister herinnert eraan dat de U. S. S. R. in 1956, 2.000.000 soldaten heeft gedemobiliseerd, hetgeen bewijst dat de Sovjetregering het Russisch leger heeft willen moderniseren.

De Minister verklaart dat hij eerlang een nieuw statuut der beroeps vrijwilligers aan het Parlement zal voeren. Om ondertussen vrijwilligers te kunnen aanwerven, is het noodzakelijk een afscheidspremie toe te kennen om jonge lieden te kunnen recruter en hun waarborgen te verstrekken voor hun overheveling in het burgerlijk leven. De regering meent dat enkele jaren dienstneming noodzakelijk zijn om het gestelde doel te verwesenlijken. De vrijwilligers zullen op het einde van hun diensttijd een diploma, getuigschrift of brevet ontvangen. Het spreekt verder vanzelf dat dit nieuwe voluntariaat een meer degelijke recruter van de beroepskaders van het leger in de hand zal werken.

De Minister kondigt aan dat in het door hem overwogen algemeen statuut van de vrijwilligers, bepalingen zullen voorkomen betreffende o.m. de wedden, het toekennen van de premie, de beroeps vorming.

De Minister wijst ook op de gunstige weerslag die de voorgenomen hervorming zal hebben op 's lands economie. Door de verkorting van de diensttijd zullen de jonge lieden vroeger dan voorheen in het bedrijfsleven ingeschakeld worden; de diensttijd is immers een belangrijke rem op de produktiviteit. De vermindering ervan zal een geleidelijke besparing der begrotingskredieten mogelijk maken. Met de nieuwe politiek zal ook het huidige dure systeem der beroeps militairen kunnen hervormd worden omdat de beroepskaders uit de aangeworven vrijwilligers zullen kunnen gelicht worden.

Na deze algemene beschouwingen antwoordde de Minister op de vragen die hem gesteld werden. Op het stuk van de vermindering van de diensttijd der kandidaat-reserve-officieren verklaarde de Minister dat hij zich heden nog niet kon uitspreken, doch dat het ook de bedoeling van de regering was deze diensttijd in te korten. Hij verklaarde ook dat het in zijn bedoeling lag de vermindering van de diensttermijn op 12 maanden in eens en niet trapsgewijze, door te zetten. De vermoedelijke duur van de dienstneming voor de vrijwilligers zal 5 jaar zijn; het ligt niet in zijn bedoeling de cumulatie van deze dienstnemingen toe te laten, daar de vrijwilligers ofwel in het burgerlijk leven zullen ingeschakeld worden ofwel indien zij in het leger wensen te blijven, in de beroepskaders zullen opgenomen worden.

De Minister verklaarde dat het hem in de huidige stand van zaken nog niet mogelijk is nauwkeurig het tijdstip aan te duiden waarop de diensttijd op 12 maanden zal gebracht worden.

De Minister besloot zijn uiteenzetting met een krachtig protest tegen de beschuldiging die door de socialistische oppositie geuit was, als zou de Regering het inzicht koesteren een beroepsleger op te richten. Hij verklaarde dat de Regering juist het tegenovergestelde nastreeft. Immers door de invoering van de dienstnemingen van vrijwilligers op korte of half-lange termijn zal het aantal beroeps militairen verminderd worden.

De Minister hoopt dat de hervorming bij onze jeugd een nieuw idealisme zal doen ontluiken. Bedoeld wordt ook bij de jeugd interesse voor de militaire loopbaan te verwekken. Hij ziet het immorele van het aanbieden van de premie niet in en verwerpt deze beschuldiging, met erop te wijzen dat de vorige Regering ook een dergelijke maatregel heeft genomen met het verlenen van een premie aan de hulppilooten van de luchtmacht.

* * *

dont les 3/4 sont composés de volontaires de carrière, contre 1/4 de miliciens, et celle de la force navale, qui comprend 2/3 de volontaires de carrière et 1/3 de miliciens. Cette politique est également appliquée à l'étranger; le Ministre rappelle que l'U.R.S.S. a démobilisé 2.000.000 de soldats en 1956, ce qui prouve que le gouvernement soviétique a voulu moderniser ses forces terrestres.

M. le Ministre déclare qu'il saisira prochainement le Parlement d'un nouveau statut des volontaires de carrière. Entretemps, pour permettre le recrutement de volontaires, il est nécessaire de prévoir une prime de départ pour les jeunes gens et de leur donner des garanties en vue de leur retour à la vie civile. Le Gouvernement estime que quelques années d'engagement sont nécessaires pour atteindre le but envisagé. Les volontaires recevront à la fin de leur temps de service un diplôme, certificat ou brevet. D'autre part, il est évident que ce nouveau volontariat favorisera un recrutement plus sérieux des cadres de carrière de l'armée.

M. le Ministre annonce que dans le statut général des volontaires qu'il envisage figureront des dispositions relatives notamment aux traitements, à l'octroi de la prime, à la formation professionnelle.

M. le Ministre souligne également l'influence favorable qu'aura la réforme envisagée sur l'économie du pays. La réduction de la durée du temps de service permettra d'intégrer les jeunes gens plus tôt dans l'activité économique que dans le passé; en effet, le temps de service freine considérablement la productivité. La réduction permettra une économie progressive des crédits budgétaires. La nouvelle politique permettra également une réforme du système coûteux actuel des militaires de carrière, parce que les cadres de carrière pourront être constitués par les volontaires recrutés.

Après ces considérations générales, M. le Ministre a répondu aux questions posées. En ce qui concerne la réduction de la durée du temps de service des candidats officiers de réserve. M. le Ministre a déclaré qu'il ne pouvait pas encore se prononcer maintenant, mais que le Gouvernement avait également l'intention de réduire cette durée. Il a déclaré aussi qu'il avait l'intention de réaliser la réduction du temps de service à 12 mois en une fois, et non par étapes. La durée présumée de l'engagement des volontaires sera de 5 ans; il n'entre pas dans ses intentions de permettre le cumul de ces engagements: les volontaires seront, soit intégrés dans la vie civile, soit, s'ils le désirent, rester à l'armée, versés dans les cadres de carrière.

Le Ministre déclare que, dans l'état actuel des choses, il ne lui est pas possible de dire à quel moment précis il sera procédé à la réduction à douze mois du temps de service.

Le Ministre termine son exposé en protestant énergiquement contre les accusations lancées par l'opposition socialiste qui prétend que le Gouvernement a l'intention de créer une armée de métier. Ce que le Gouvernement veut, dit-il, c'est l'inverse. En effet, le recrutement de volontaires pour un engagement de courte ou de moyenne durée permettra de réduire le nombre des militaires de carrière.

Le Ministre espère que cette réforme suscitera chez notre jeunesse un nouvel idéalisme. Le but est d'attirer la jeunesse vers la carrière militaire. Il ne voit pas ce qu'il y aurait d'immoral dans l'octroi de la prime, et réfute cette accusation en soulignant que le Gouvernement précédent a, lui aussi, pris une mesure pareille par l'octroi d'une prime aux pilotes auxiliaires de la force aérienne.

* * *

Bespreking van de artikelen.

De Minister van Binnenlandse Zaken heeft een amendement ingediend strekkende tot de wijziging van het opschrift van het wetsontwerp alsook van het 1e lid van het eerste artikel. Gedurende de besprekking werden door de commissie sommige verbeteringen van loutere formele aard aan de tekst gebracht. De door de commissie aangenomen tekst is aan dit verslag als bijlage gevoegd. Voorts heeft de Minister van Landsverdediging zijn instemming betuigd met de door enkele leden voorgestelde wijziging van artikel 2, ertoe strekkende de bevoegdheid van het verlenen van de premie aan de Koning en niet aan de Minister van Landsverdediging op te dragen.

Op verzoek van de Minister van Landsverdediging werdende in het 2^e lid van het eerste artikel voorkomende woorden : « op het einde van de 12^e dienstmaand » vervangen door de woorden « vanaf het verstrijken van de 12^e dienstmaand ». De tekst van het wetsontwerp zou immers tot verwarring aanleiding kunnen zijn.

Ten slotte vroeg een lid of er geen contradictie bestaat tussen het eerste lid van artikel 66, volgens hetwelk de werkelijke diensttermijn 2 jaar bedraagt en het 4^e lid van het eerste artikel van het wetsontwerp luidens hetwelk de dienstplichtigen kandidaat-reserve-officieren in dienst kunnen gehouden worden tot na afloop van de 18^e maand.

De commissie constateerde dat de tekst inderdaad onduidelijk was geworden door de inlassing van het nieuwe derde lid van het eerste artikel. Het 4^e lid werd als volgt gewijzigd : « In geval de diensttijd wordt verlaagd tot minder dan 18 maanden kunnen de dienstplichtigen..... ».

Stemmingen.

Artikel 1 — met inachtneming van de wijzigingen — is aangenomen met 12 tegen 9 stemmen en 2 onthoudingen.

Artikel 2 — eveneens rekening gehouden met de wijzigingen — is aangenomen met 12 tegen 9 stemmen en 2 onthoudingen.

Het wetsontwerp in zijn geheel zoals het hierna voorkomt is aangenomen met 12 tegen 9 stemmen en 2 onthoudingen.

De commissie is het een geweest uw verslaggever vrij te stellen van de verplichting het verslag door de Commissie te doen goedkeuren.

De Verslaggever,

De Voorzitter.

J. VAN DEN EYNDE. Ch. du BUS de WARNAFFE.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Wetsontwerp tot wijziging van zekere bepalingen van de dienstplichtwetten gecoördineerd op 2 september 1957, met het oog op de vermindering van de actieve diensttijd, opgelegd aan de dienstplichtigen.

Eerste artikel.

« Artikel 66, § 1, lid 2 van de dienstplichtwetten, gecoördineerd op 2 september 1957, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« De Koning kan echter, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de klassen met onbepaald verlof huiswaarts zenden vanaf het verstrijken van hun twaalfde dienstmaand.

Examen des articles.

M. le Ministre de l'Intérieur propose un amendement tendant à modifier l'intitulé du projet de loi ainsi que le premier alinéa de l'article premier. Au cours de la discussion, la Commission a apporté au texte un certain nombre de corrections de pure forme. Le texte adopté par la Commission est annexé au présent rapport. Ensuite, M. le Ministre de la Défense Nationale s'est rallié à un amendement à l'article 2, proposé par quelques membres et tendant à conférer au Roi, et non au Ministre de la Défense Nationale, le pouvoir d'accorder la prime.

A la demande du Ministre de la Défense Nationale, les mots « à l'expiration du douzième mois de service », au 2e alinéa de l'article premier, sont remplacés par les mots « à partir de l'expiration du douzième mois de service ». En effet, le texte du projet de loi aurait pu prêter à confusion.

Enfin, un membre se demande s'il n'y pas de contradiction entre le 1er alinéa de l'article 66, selon lequel le terme du service actif est de 2 ans, et le 4me alinéa de l'article premier du projet, selon lequel les miliciens candidats-officiers de réserve peuvent être maintenus sous les armes jusqu'à l'expiration du 18me mois.

La Commission a constaté que le texte était en effet devenu confus par l'incorporation à l'article premier d'un troisième alinéa nouveau. Le 4me alinéa a été modifié comme suit : « En cas de réduction du temps de service à moins de 18 mois, les miliciens... »

Votes.

L'article premier — compte tenu des modifications — est adopté par 12 voix contre 9 et 2 abstentions.

L'article 2 — compte tenu également des modifications — est adopté par 12 voix contre 9 et 2 abstentions.

L'ensemble du projet tel qu'il figure ci-après, est adopté par 12 voix contre 9 et 2 abstentions.

La Commission était d'accord pour dispenser votre rapporteur de l'obligation de soumettre le rapport à l'approbation de la Commission.

Le Rapporteur.

Le Président.

J. VAN DEN EYNDE. Ch. du BUS de WARNAFFE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Projet de loi modifiant certaines dispositions des lois sur la milice, coordonnées le 2 septembre 1957, en vue de la réduction du terme du service actif imposé aux miliciens.

Article premier.

« L'article 66, § 1er, alinéa 2, des lois sur la milice, coordonnées le 2 septembre 1957, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Néanmoins, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, envoyer les classes en congé illimité à partir de l'expiration du douzième mois de service.

Te dien einde kan de Koning de behoeften der strijdkrachten aanvullen door vrijwillige dienstnemingen en wederdienstnemingen in de voorwaarden bepaald bij de artikelen 77 tot 87 van onderhavige wetten.

In geval de diensttijd wordt verlaagd tot minder dan 18 maand kunnen de dienstplichtigen die voor het kader der reserveofficieren worden opgeleid of daarvan reeds deel uitmaken, in dienst gehouden worden tot na afloop van de achttiende maand ».

Art. 2.

Artikel 79 van dezelfde wetten wordt aangevuld door een § 2 opgesteld als volgt. terwijl het huidig artikel, § 1 wordt :

« Artikel 79, § 2. — Bij het verstrijken van hun dienstneming of wederdienstneming, zal hun door de Koning een premie kunnen toegekend worden, waarvan het bedrag 100.000 frank niet mag overschrijden. »

A cette fin, le Roi peut suppléer aux besoins des forces armées par des engagements et des renagements de volontaires, dans les conditions fixées par les articles 77 à 87 des présentes lois.

En cas de réduction du temps de service à moins de 18 mois, les miliciens qui sont formés pour le cadre des officiers de réserve ou en font déjà partie, peuvent être maintenus sous les armes jusqu'à expiration du dix-huitième mois ».

Art. 2.

Il est ajouté à l'article 79 des mêmes lois, un § 2 rédigé comme suit, l'article actuel en devenant le § 1er :

« Article 79, § 2. — A l'expiration du terme de leur engagement ou renagement, le Roi pourra leur accorder une prime dont le montant ne pourra excéder la somme de 100.000 francs. »
